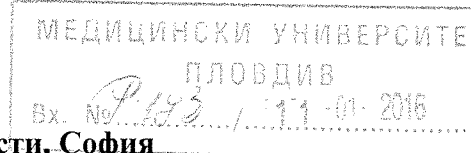

СТАНОВИЩЕ

от доц. Нина Димитрова Цветкова, дб,

Национален център по заразни и паразитни болести, София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' професионално направление 4.3. „Биологически науки”, докторска програма „Паразитология и хелминтология”,

Автор: д-р Красимира Стефанова Енева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Инфекциозни болести, паразитология и тропическа медицина Медицински университет – Пловдив, Медицински факултет

Тема: „Клинико-епидемиологични и терапевтични проучвания на трихинелозата в областите Пловдив, Пазарджик и Смолян”

Научен ръководител: доц. д-р Димитър Иванов Вучев, дм

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 06.11.2014 г. и включва следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- Автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- Нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- Заповеди за записване в докторантура, прекъсване на обучението (поради майчинство) и за продължаване на обучението; за отчисляване с право на защита
- Заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- Протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- Дисертационен труд
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията
- Копия на научните публикации
- Списък на участията в научни форуми
- Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи

За участие в конкурса д-р Енева е представила списък и съответните копия на едно предложение за автореферат, 4 публикации в научни списания и сборници и 3 доклада и постери, изнесени на научни форуми в страната и чужбина.

2. Данни за докторанта

Д-р Красимира Енева е родена през 1976 г. в гр. Пловдив. Завършва МУ-Пловдив през 2003 г. с квалификационна степен „Магистър-лекар”. През 2004 г. постъпва в Медицинския

факултет на МУ-Пловдив като специализант в Катедра по инфекциозни болести, паразитология и тропическа медицина, след което през 2006 г. започва редовна докторантура по паразитология и хелминтология. От 2010 г. заема длъжността асистент в Катедрата по инфекциозни болести, паразитология и тропическа медицина и е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка по паразитология и хелминтология. През 2009 г. д-р Енева придобива специалност по медицинска паразитология. Владее писмено и говоримо английски и руски езици на добро ниво. Притежава отлични компютърни умения.

Д-р Енева участва активно в обучението на студенти по медицина, медицински лаборанти и здравни инспектори. Научните интереси на дисертантката са в областта на клиниката, диагностиката и лечението на паразитните болести.

Актуалност на тематиката

Като зооноза от хранителен произход, трихинелозата при човека представлява опасност за общественото здраве в различни региони на света, включително и в България. Всяка година заболяването засяга няколко хиляди души по целия свят и е от огромно значение от гледна точка на безопасността на храните. След 1991 г. трихинелозата може да се отнесе към групата на отново появяващите се (re-emerging) паразитози с висока заболяемост. Тя запазва епидемичния си характер. Епидемични взривове и спорадични случаи на трихинелоза в нашата страна се регистрират ежегодно (2-12 взрива), не правят изключение и областите Пловдивска, Пазарджишка и Смолянска.

Въз основа на направения преглед на историческите данни и на анализа на постигнатото в различните направления е очертана актуалността и приложността на изследванията, свързани с докторантурата.

Целта на дисертационния труд е формулирана от прегледа на литературата и отразява точно намерението на докторантката. Очаква се да се получи нова информация за някои епидемиологични, клинични и терапевтични аспекти на трихинелозата в Пловдивска, Пазарджишка и Смолянска области.

3. Познаване на проблема

В дисертационния труд д-р Енева е разгледала в достатъчна степен проблема трихинелоза. В литературния обзор са представени данни за: 1) таксономичното положение и жизнения цикъл на нематодите от род *Trichinella*; източника на заболяването, начина на инвазиране, факторите на предаване, възприемчивостта на населението, видовете трихинелозни огнища, разпространението на трихинелозата сред животните и хората в света и в България, и в частност в областите Пловдивска, Пазарджишка и Смолянска; 2) имунитета; 3) клиничната изява и хода на протичане на трихинелозата, клиничните форми, симптоми и синдроми, както и клиничната картина при острата фаза на заболяването, късните последствия от трихинелозата, усложнения, прогноза и трудоспособност при заболяването; 4) етиологичната диагноза; 5) етиологичното, патогенетичното, симптоматичното лечение и химиопрофилактиката; 6) нормативните документи, касаещи надзора и контрола на трихинелозата.

4. Методика на изследването

Представеният дисертационен труд е разработен на базата на МУ-Пловдив. Прави впечатление разнообразният набор от приложени методи и значителният обем на изследваните лица и материали. В основната си част проведените изследвания по дисертационния труд са извършени в диагностичните структури на УМБАЛ „Свети Георги“, включително хоспитализации, паразитологични изследвания, клинично-лабораторни и образни изследвания. Епидемиологичните проучвания са проведени в РЗИ Пловдив, Пазарджик и Смолян, а молекулярно-биологичните – в Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ).

В дисертационния труд са включени различни съвременни методи (имунологични, санитарно-паразитологични, клинично-лабораторни, клинични, функционални, методи за образна диагностика, епидемиологични и статистически методи), които допринасят за изпълнение на поставените задачи, свързани с целта на дисертационния труд. Приложените

статистически методи за обработка и анализ на получените данни са предпоставка за достоверността на направените изводи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен в необходимия обем и съответства на Закона за развитие на академичния състав в РБългария и на Правилника за приложение на ЗРАСРБ на МУ-Пловдив. Разработката е написана на 177 стандартни страници, които включват: 144 страници текст и 20 страници литературна справка с общо 244 източника (105 на кирилица), както и 25 таблици, 7 фигури, 38 диаграми и 10 приложения. Повече от половината от цитираните в литературния обзор публикации са от последните 15 години.

В структурно отношение дисертационният труд следва стандартната схема: Литературен обзор; Цел, задачи и собствени проучвания; Резултати от собствени проучвания; Анализ и обсъждане на резултатите; Заключение; Изводи; Самооценка за приносите в дисертацията; Литература; Приложения; Списък на научните публикации и съобщения, свързани с дисертационния труд.

Целта на дисертационния труд е логично изведена от направения обзор. Задачите са ясно и точно формулирани, очертавайки конкретните области на изследване.

В раздел „Материали и методи“, в обем 7,5 страници, е представена информация за включените в изследването контингенти, общо 181 лица, от които 100 лица с клинични индикации за трихинелоза и лица, активно търсени според задачите на проучването (81 лица). За целите на настоящата разработка от лицата са взети кръвни и серумни проби (за клинично-лабораторни и имунологични изследвания, както и проби от консумираните месо и месните продукти за морфологично паразитологично изследване. За изпълнение на поставените задачи в дисертационния труд са приложени 10 различни методи.

Резултатите от собствените изследвания са представени на 57 страници в глава трета на дисертационния труд „Резултати от собствени проучвания“. Направена е епидемиологична характеристика на трихинелозата, като са разгледани взривовите и спорадичните случаи за 10-годишен период, предоставени са данни за броя изследвани лица според клиничната изява по години, на засегнатите от трихинелоза по години и области, на заболяемостта от трихинелоза, които са онагледени с 23 диаграми и 8 таблици. На базата на световния и собствен опит, както и в резултат на проведените проучвания, докторантката е изготвила алгоритъм за диагностика, лечение и профилактика на трихинелозата.

В глава четвърта „Анализ и обсъждане на резултатите“ получените резултати са обсъдени и сравнени с данните от публикуваната литература у нас и в чужбина.

Основните научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд могат да се обобщат по следния начин:

1. Комплексно сравнително проучване върху разпространението, заболяемостта и епидемиологичните характеристики на трихинелозата в Пловдивска, Пазарджишка и Смолянска области за периода 2005-2014 г.;
2. Сравнително проучване върху клиничното протичане на трихинелозата;
3. Анализирани са клиничната картина и основните клинично-лабораторни параметри на трихинелозата сред две групи пациенти: деца (на възраст от 0 до 19 г.) и възрастни (от 19 до 79 г.);
4. Направена е оценка на клиничните прояви и промените в лабораторните показатели при трихинелозата, преди и след провеждане на лечение;
5. Получени са данни в потвърждение на високата лечебна, а също и на профилактичната стойност на антипаразитния препарат Zentel, както и на медикамента Fluvermal за предотвратяване на развитието на трихинелозно заболяване при лица в риск с доказана консумация на трихинелозно месо.

6. Практично-приложен принос е разработеният клинично-диагностичен алгоритъм при трихинелозата.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Резултатите от дисертационния труд са публикувани в 4 журнални статии, на 2 от тях д-р Енева е първи автор. Данните са представени и на 3 научни форуми в страната и чужбина.

7. Автореферат

Авторефератът е написан в обем 53 страници. По своята структура отразява същността на дисертационния труд. Онагледен е с 22 диаграми и 11 таблици и едно приложение. С изключение на видовата характеристика на трихинелните изолати, всички изследвания са извършени на базата на УМБАЛ „Свети Георги”, гр. Пловдив, което показва личното участие на д-р Енева в цялостния процес по разработването на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд се отличава с професионална компетентност, съдържа научни и научно-приложни резултати. Отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Данните от проучванията, проведени от д-р Енева, са оригинални за нашата страна, с важно научно-практическо значение и допълват информацията за трихинелозата и в световен мащаб. Те предоставят съвременна епидемиологична информация, представляват научно обоснована основа за предприемане на действия, които ще доведат до подобряване на колаборацията с ветеринарните органи, засилване на противоепидемичния контрол, подобряване на регистрацията на паразитозата и повишаване на здравната култура на населението по профилактиката на трихинелозата.

Дисертационният труд показва, че д-р Красимира Енева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Паразитология и хелминтология”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на изложените по-горе приноси на дисертационния труд и тяхната значимост за обогатяване на съществуващите знания, убедено давам своята **положителна оценка** за представения дисертационен труд и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на д-р Красимира Стефанова Енева в докторска програма по „Паразитология и хелминтология”.

08.01.2016 г.

Изготвил становището:

доц. Нина Цветкова, дб